

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

O demens! ita servos homo est

urn:nbn:de:bsz:31-101049

Sensus morbi, & origo ejus detecta in-
 Scium sanitatis est. Magna vitiorum
 scaturigo est, consuetudinis, plerumque
 non bona, impressa nobis auctoritas. Vi-
 vimus plerique ad exempla, & non quid
 rectum, sed quid usitatum sit, inquiri-
 mus. Quis nostrum, lautitiarum aut su-
 persui sumptus si culpetur, non statim
 recurret ad antiquam illam, & non pro-
 bam excusationem, non ego sumptuosus
 sum, sed mores, ut hodie sunt, tantas im-
 pensas exigunt? Ne nos lepidi sumus!
 Sumptuositatem excusando, dementiam
 culpamus. Nihil peccati antiquitas, ni-
 hil errantium multitudo nos moveat.
 Mala consuetudo, vetustas erroris est,
 dixit Theologus. non exemplis, sed legi-
 bus judicandum pronuntiant juriscon-
 sulti. non consuetudine, sed ratione vi-
 vendum clamant Ethici. Concludo an-
 tecedentium gregem sequi, pecudum esse.
 non hominum. Nec enim bene currere
 potest, cui cura est alienis vestigijs pedem
 insigere.

En ingebeeelde grootachtinge van
 de gewoonte des volcx, is als een
 spring-ader van alderley misgrepen.
 Vele van ons leven alleen maer na
 exempelen van andere, niet onder-
 soeckende wat recht, maer wat ghe-
 bruyckelijck is. VVie doch berispt
 zijnde over onmaticheyt van spijsse
 in maeltijden, en gaet niet terstondt
 sijn toevlucht nemen tot de oude,
 doch ondeugende, uytvlucht. 'Tis so
 de maniere? ist niet wat frays? met
 ons te willen verontschuldigen van
 kostelijckheyt, beschuldigen wy ons
 inder daet van dwaesheyt. Niemand
 bedriege sich selvē: noch de outheyt
 vande misbruyckē, noch de menich-
 te van die hun misgrijpen, kan im-
 mermeer dat slim is, recht maken.
 Quade gewoontē zijn oude dwalin-
 gen. Men moet na wetten, niet naer
 exempelen wijzen. Men behoort na
 reden, niet na ghewoonte te leven.
 Slechtelick sijn neus te volgen, en, de
 ghene die voorgaen na te loopen, is
 beesten, geen menschen werck. Nie-
 mant gaetter wel die sijn voeten ge-
 duerichlijck wil voegen na eens an-
 ders voetstappen.

SEN. EPIST. 51.

Non ego ambitiosus sum, sed nemo
 aliter Roma potest vivere. Non ego
 sumptuosus, sed urbs ipsa magnas impen-
 sas exigit. Non est meum vitium quod
 iracundus sum, quod nondum constitui-
 certum genus vitae, adolescentia hac fa-
 cit. Quid nos decipimus?

IDEM EPIST. 58. IN FIN.

Inter causas malorum nostrorum est,
 quod vivimus ad exempla, nec ratione
 componimur, sed consuetudine abduci-
 mur. Quod pauci faciunt, nolumus imi-
 tari: quum plures facere caeperunt, quasi
 honestius sit quia frequentius, sequimur,
 & recti apud nos locum tenet error, &c.

GAL.

*Ghy zijt tot vryheydt gheroepen broeders, staet dan inde vry-
heydt, alleenlyck dat ghy de vryheydt niet en ghebruycks
tot een oorsake den vleesche.*

HOe staet de geck en kijckt al waer hy vast gebonden !
En daer is maer een draet hem om het beē gevondē;
Een stroo, een eenich stroo is hem een stalen bant,
Siet vvaer de mensche valt door enckel onverstant.
Wat zijn, ô vveerde ziel, vvat zijn doch al de touven
Die ons den Christen aert hier vast gheknevelt houven?
’Tis lucht tot ydel eer, of seght tot vuyl ghevvin,
Al niet als enckel stroo, ja vvebben van de spin.

Stultitia ligamur, non compedibus.

S*piritus excelso se tollit in astra volatu,
At caro, compedibus deprimor, inquit humi.
Tu quid vincla voces, age, nunc videamus inepta;
Morio vel stramen, compedis instar, habet.
Vile lucrum, popularis honos, fugitiva voluptas,
Haecine sint pedibus pondera justa tuis?
Pro viles animas! devotaque crura catenis!
Vincimur, nervus nec tamen ullus adest.*

Le sage a le cœur a sa droite: mais le fol a le cœur a sa gauche.

L’Esprit foushaite au ciel son noble cœur estendre,
Mais cest amas de chair au monde se va rendre,
Causant captivité, esclave se faisant;
Vn sot est garotté de paille seulement.

STVL